

**Harmonogram planowanych do 31 grudnia 2018 r.
naborów wniosków w ramach **działań/poddziałań/
typów operacji** Programu Rozwoju Obszarów
Wiejskich na lata 2014-2020**

Rozwój gospodarstw

Lp.	Nazwa działania / poddziałania / typu operacji	Nabór wniosków
	<i>Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych</i>	
1.	Modernizacja gospodarstw rolnych - (obszar d) Racjonalizacja technologii produkcji, wprowadzania innowacji, zmiany profilu produkcji, zwiększenie skali produkcji, poprawa jakości produkcji lub zwiększenie wartości dodanej produktu.	luty 2018 r.
	<i>Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw</i>	
2.	Restrukturyzacja małych gospodarstw - bez ASF	marzec 2018 r.
3.	Restrukturyzacja małych gospodarstw - ASF Termin naboru ogłaszany na podstawie analizy sytuacji dotyczącej występowania kolejnych ognisk ASF	
	Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników	
4.	Premie dla młodych rolników	maj 2018 r.

Rozwój gospodarstw

Lp.	Nazwa działania / poddziałania / typu operacji	Nabór wniosków
	<i>Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych</i>	
5. 6. 7.	Modernizacja gospodarstw rolnych : Rozwój produkcji prosiąt (obszar - a) Rozwój produkcji mleka krowiego (obszar - b) Rozwój produkcji bydła mięsnego (obszar - c)	czerwiec 2018 r.
8.	Tworzenie grup producentów i organizacji producentów	czerwiec 2018 r., listopad 2018 r.

Rozwój gospodarstw

Lp.	Nazwa działania / poddziałania / typu operacji	Nabór wniosków
	Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi	
9.	Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	wrzesień 2018 r.
	Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”	
10.	Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej – (w zakresie ASF termin naboru będzie uzależniony od wystąpienia ognisk ASF)	wrzesień 2018 r.
	Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych”	
11.	Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000	wrzesień 2018 r.
	Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych”	
12.	Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN	grudzień 2018 r.
	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	
13.	Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej – termin uzależniony od wystąpienia klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof	

Wzmocnienie przedsiębiorczości

Lp.	Nazwa działania / poddziałania / typu operacji	Nabór wniosków
14.	Przetwórstwo i marketing produktów rolnych -nabór dla podmiotów prowadzących działalność przetwórczą oraz organizacji i związków grup producentów rolnych	30 marca – 29 kwietnia 2018 r.
15.	Przetwórstwo i marketing produktów rolnych -nabór dla rolników, będących osobami fizycznymi, domowników lub małżonków tych rolników	listopad 2018 r.
16.	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej – bez ASF	czerwiec 2018 r.
17.	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej – ASF Termin naboru ogłaszany na podstawie analizy sytuacji dotyczącej występowania kolejnych ognisk ASF	

Rozwój terytorialny

Lp.	Nazwa działania/poddziałania/typu operacji
	Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa
18.	Scalanie gruntów – terminy naboru wniosków uzależnione od decyzji Samorządów Województw (SW) o ogłoszeniu
19.	Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – RLKS – cały rok. Terminy uzależnione od LGD, które ogłaszają nabory.
20.	Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego
21.	Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej - terminy naboru wniosków uzależnione od decyzji SW o ogłoszeniu naboru.
22.	Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalna grupą działania – nabór ciągły

Transfer wiedzy i innowacji Wsparcie jakości produkcji

Lp.	Nazwa działania / poddziałania / typu operacji	Nabór wniosków
	Wsparcie korzystania z usług doradczych	
23.	Świadczenie kompleksowej porady dla rolnika oraz Świadczenie kompleksowej porady dla właściciela lasu	styczeń 2018 r.
24.	Współpraca – tworzenie grup operacyjnych EPI	wrzesień 2018 r.
	Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” typ operacji	
25.	Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości” - (nabór uzależniony od wykorzystania środków w ramach naboru w 2017 r.)	maj 2018 r. listopad 2018 r.

Ochrona ekosystemów i efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi

Lp.	Nazwa działania / poddziałania / typu operacji	Nabór wniosków
	Od 15 marca do 15 maja 2018 r. będzie można składać wnioski w ramach poniższych instrumentów wsparcia PROW 2014-2020:	
26.	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów - premia pielęgnacyjna i premia zalesieniowa, pierwsza premia pielęgnacyjna do gruntów z sukcesją naturalną	
27.	Działanie rolno – środowiskowo - klimatyczne	
28.	Rolnictwo ekologiczne	
39.	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)	
30.	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów – wnioski o przyznanie wsparcia na zalesienie	1 czerwca – 31 lipca 2018 r.

Uproszczenia - główne propozycje zmian w PROW 2014-2020

- Premie dla młodych rolników – wydłużenie z 18 do 24 miesięcy terminu na złożenie wniosku o premię, liczonego od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej.

Restrukturyzacja małych gospodarstw

- rozszerzenie katalogu beneficjentów o rolników i małżonków rolników ubezpieczonych w KRUS **w pełnym zakresie na wniosek**
- skrócenie okresu ubezpieczenia w KRUS z 24 do 2 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku (nie wymaga zmiany PROW)
- rezygnacja z kryterium wyboru w zakresie kwalifikacji zawodowych rolnika.

- Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN - **zwiększenie kwoty pomocy z 50 tys. PLN do 100 tys. PLN.**
- Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi - **obniżenie wymaganej wielkości powierzchni gospodarstwa, która musi zostać osiągnięta przez przejmującego grunty rolne, w województwach o średniej powierzchni gospodarstwa, niższej niż średnia powierzchnia gospodarstwa w kraju.**

- Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej – **odstąpienie od wymogu określania i stosowania kryteriów wyboru operacji.**
- Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej – **obniżenie minimalnej liczby zwierząt w gospodarstwach uprawnionych do skorzystania z pomocy (z 300 do 50 świń) oraz rozszerzenie zakresu kosztów kwalifikowalnych o urządzenia do dezynfekcji.**

Wsparcie przedsiębiorczości

Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej

- **rozszerzenie katalogu beneficjentów o ubezpieczonych w KRUS w pełnym zakresie na wniosek**
- **planowane skrócenie okresu ubezpieczenia z 24 do 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku (nie wymaga zmiany PROW)**
- **zmiana warunków dostępu do pomocy polegająca na objęciu wsparciem rolników i małżonków rolników, bez względu na wielkość ekonomiczną prowadzonego gospodarstwa (dotychczas 15 tys. SO).**

Przetwórstwo i marketing produktów rolnych

- **poszerzenie katalogu beneficjentów o podmioty które rozpoczynają, bądź prowadzą działalność przetwórczą w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD) - limit pomocy 100 tys. PLN**
- **zwiększenie limitu pomocy dla rolników rozpoczynających działalność przetwórczą z 300 tys. PLN do 500 tys. PLN.**

1. Transfer wiedzy i innowacji

2. Środowisko i klimat

- Współpraca - **wyodrębnienie nowego przedmiotu operacji ukierunkowanego na tworzenie i rozwój krótkich łańcuchów dostaw i rynków lokalnych.**
- Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, poddziałanie „Zalesianie i tworzenie terenu zalesionego” - **utworzenie nowego, odrębnego poddziałania „Inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska”**, umożliwiającego wsparcie lasów prywatnych w wieku 11- 60 lat, które nie przynoszą znaczących dochodów, a jednocześnie wymagają pewnych nakładów finansowych w celu utrzymania ich w dobrej kondycji. Pomoc w ramach poddziałania obejmowałaby **inwestycje przyczyniające się do przekształcania niekorzystnej struktury drzewostanów na drzewostan zbliżony do naturalnego lub półnaturalnego** składający się z gatunków rodzimych.
- Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne - **zmiana wymogu dotyczącego procentowego udziału poszczególnych upraw stosowanych w plonie głównym w danym roku, w pakiecie 1. Rolnictwo zrównoważone** poprzez umożliwienie aby w sytuacji zastosowania więcej niż czterech upraw w plonie głównym, wymagany 10% udział odnosił się, nie jak obecnie do każdej z upraw, ale do trzech największych upraw z osobna oraz do sumy upraw czwartej i pozostałych upraw.

DZIEKUJĘ ZA UWAGĘ

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi